

Seat No. : _____

TI-112

B.A. Sem.-I

May-2013

Geography : (EC-I-103)

(Physical Geography : Lithosphere)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) સૂર્યમંડળ વિશે માહિતી આપો. 7
અથવા
પૃથ્વીની આંતરિક રચના આકૃતિની મદદથી સમજાવો.
- (b) અગ્નિકૃત ખડકોના પ્રકાર તથા લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 7
અથવા
ગેડીકરણ ક્રિયા સમજાવો.
2. (a) ભૂકંપનું વિશ્વવિતરણ જણાવી તેની અસરોની ચર્ચા કરો. 7
અથવા
જ્વાળામુખીના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત જણાવો.
- (b) ખવાણ એટલે શું ? સમજાવો. 7
અથવા
હિમનદીનું ઘસારાત્મક કાર્ય સમજાવી તેનાથી રચાતા નિક્ષેપાત્મક ભૂમિ આકારો જણાવો.
3. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ ચાર) 16
(1) ભૂમિ અને જળસ્વરૂપોનું વિતરણ
(2) રૂપાંતરિત ખડકો
(3) જ્વાળામુખીની અસરો
(4) નદીના નિક્ષેપાત્મક ભૂમિ આકારો
(5) સ્તરભંગના પ્રકાર
(6) સમુદ્રમોજાથી રચાતા ઘસારાત્મક ભૂમિ આકારો
4. પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 12
(1) મૃદાવરણ એટલે શું ?
(2) ફાટખીણ એટલે શું ?
(3) પ્રસ્તર ખડકની બે લાક્ષણિકતાઓ આપો.

- (4) ડાઈક એટલે શું ?
 (5) બાહ્ય બળો કયા છે ?
 (6) 'U' આકારની ખીણ કેવી રીતે રચાય ?

5. (a) કૌંસમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો :

7

- (1) _____ મોજા સૌથી ઝડપી મોજા છે.
 (a) 'P' (b) 'L'
 (c) 'S' (d) 'Q'
- (2) ઉચ્ચપ્રદેશો એ _____ શ્રેણીના ભૂમિ આકાર છે.
 (a) પ્રથમ (b) દ્વિતીય
 (c) તૃતીય (d) ચતુર્થક
- (3) પશ્ચિમ મલેશિયાના પહાડો _____ ખડકોના બનેલા છે.
 (a) ચૂનાના પથ્થર (b) ગ્રેનાઈટ
 (c) આરસપહાડ (d) રેતી
- (4) અલાસ્કાની મેલાસ્પિના હિમનદી એ _____ નું ઉદાહરણ છે.
 (a) ખડીય હિમનદી (b) ખીણસ્થ હિમનદી
 (c) પર્વતપ્રાંતી હિમનદી (d) અલ્પાઈન હિમનદી
- (5) ટોમ્બોલો એ _____ ના નિક્ષેપાત્મક કાર્યથી રચાય છે.
 (a) નદી (b) હિમનદી
 (c) દરિયાઈ મોજા (d) પવન
- (6) પડ-ખવાણ એક _____ પ્રક્રિયા છે.
 (a) રાસાયણિક (b) જૈવિક
 (c) ભૌતિક (d) એકપણ નહિ
- (7) _____ જ્વાળામુખી ભૂમધ્યસમુદ્રની દીવાદાંડી તરીકે જાણીતો છે.
 (a) સ્ટ્રોમ્બોલી (b) વિસુવિયસ
 (c) બેરન (d) એટના

(b) 'ખરાં' કે 'ખોટાં'ની નિશાની કરો :

7

- (1) કાર્બોનિફેરસ યુગમાં આદિખંડ એટલે પેન્જિયા
 (2) પ્રસ્તર ખડકો એ પ્રાથમિક ખડકો છે.
 (3) પૃથ્વીના આંતરિક ભાગમાં અંદર જતા જઈએ તેમ ઉષ્ણતામાન ઘટે છે
 (4) પવનના ઘસારણ કાર્યથી ઈન્સેલબર્ગની રચના થાય છે.
 (5) ઓક્સિડેશન ક્રિયા એ રાસાયણિક ખવાણ છે
 (6) ભૂકંપ માપવાનાં યંત્રનો માપન એકમ કિ.મી. પ્રતિ સેકન્ડ છે
 (7) સૌથી ઊંચો જ્વાળામુખી ઉત્તર અમેરિકામાં આવેલો છે.

Seat No. : _____

TI-112

B.A. Sem.-I

May-2013

Geography : (EC-I-103)

(Physical Geography : Lithosphere)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Give information about Solar System. 7
OR
Explain the earth's interior with the help of a diagram.
- (b) Give the types and characteristics of Igneous rocks. 7
OR
Explain process of folding.
2. (a) Give world distribution of earthquakes and discuss its effects. 7
OR
Write a note on the types of volcanoes with example.
- (b) What is Weathering ? Explain. 7
OR
Explain the erosional action of Glacier and describe the depositional landforms.
3. Write short notes (any **four**) : 16
(1) Distribution of land and water bodies.
(2) Metamorphic rocks
(3) Effects of Volcano
(4) Depositional landforms of river.
(5) Types of Faults
(6) Landforms created by erosional work of Sea waves.
4. Answer in **one** or **two** lines : 12
(1) What is Lithosphere ?
(2) What is Rift Valley ?
(3) Give the two characteristics of Sedimentary Rock.
(4) What is Dyke ?
(5) Which are the Exogenetic Force ?
(6) How is 'U' shaped valley formed ?

5. (a) Choose the correct option from the multiple choice question :

7

- (1) _____ waves are the fastest.
(a) 'P' (b) 'L'
(c) 'S' (d) 'Q'
- (2) Plateaus are landforms of a _____ order.
(a) First (b) Second
(c) Third (d) Fourth
- (3) West Malaysian mountains are made up of _____ rocks.
(a) Limestone (b) Granite
(c) Marble (d) Sand
- (4) Alaska's Melaspina glaciers are an example of _____.
(a) Continental glaciers (b) Valley glaciers
(c) Piedmont glaciers (d) Alpine glaciers
- (5) Tombolo is a natural depositional work of _____.
(a) River (b) Glacier
(c) Sea waves (d) Wind
- (6) Spalling is a _____ process.
(a) Chemical (b) Biological
(c) Physical (d) None of these
- (7) _____ Volcano is known as the 'Light house of the Mediterranean Sea'.
(a) Strombolian (b) Vesuvius
(c) Beran (d) Atena

(b) State whether following sentences are 'true' or 'false' :

7

- (1) In Carboniferous age 'Ancient Giant Continent was Pangaea.
- (2) Sedimentary rocks are called primary rocks.
- (3) When we enter the Earth's crust towards the centre the temperature decreases.
- (4) Due to erosional work of wind Inselberg is created.
- (5) Oxidation is a chemical weathering process.
- (6) Earthquake is measured in k.m./sec.
- (7) The highest volcano is found in North America.

_____